

KERAJAAN MALAYSIA

**Tatacara Pengurusan
Aset Hidup Haiwan (TPH) :
Pelupusan Haiwan**

PERBENDAHARAAN MALAYSIA

KANDUNGAN

TATACARA PENGURUSAN ASET HIDUP HAIWAN (TPH)	2
AM 4.7 Pelupusan Haiwan	2
1. Objektif	2
2. Justifikasi Pelupusan	2
3. Kuasa Melulus Pelupusan.....	2
4. Cara Pelupusan.....	3
5. Perakuan Pelupusan Haiwan (PPH)	3
6. Lembaga Pemeriksa Pelupusan Haiwan.....	4
7. Borang Pelupusan Haiwan.....	4
8. Tatacara Pelupusan Oleh Kementerian/Jabatan/Pusat/Stesen	5
9. Tempoh Tindakan Pelupusan	6
10. Pelanjutan Tempoh.....	6
11. Pinda Kaedah Pelupusan	6
12. Kaedah-Kaedah Pelupusan.....	6
13. Kaedah Pelupusan Secara Jualan.....	7
14. Kaedah Pelupusan Secara Serahan	14
15. Kaedah Pelepasan Di Kawasan Yang Diwartakan Atau Habitat Asal.....	15
16. Kaedah Musnah	15
17. Kaedah-Kaedah Lain Pelupusan	16
18. Tanggungjawab Urus Setia Pelupusan.....	16
19. Laporan Pelupusan Haiwan	17
20. Carta Aliran Dan Proses Kerja Pelupusan	17
LAMPIRAN.....	21

TATACARA PENGURUSAN ASET HIDUP HAIWAN (TPH)

AM 4.7 Pelupusan Haiwan

1. Objektif

- 1.1 Menjimatkan ruang/ tempat pemeliharaan;
- 1.2 Menjimatkan kos penjagaan; dan
- 1.3 Memberikan pulangan hasil kepada Kerajaan.

2. Justifikasi Pelupusan

Haiwan boleh dilupus berdasarkan justifikasi berikut:-

- 2.1 Tidak produktif;
- 2.2 Cacat;
- 2.3 Mengancam kualiti baka;
- 2.4 Melebihi keperluan;
- 2.5 Tidak selamat disimpan;
- 2.6 Tidak ekonomik untuk dipulihkan; dan
- 2.7 Kepentingan awam.

3. Kuasa Melulus Pelupusan

Kuasa meluluskan pelupusan Haiwan adalah seperti berikut:-

- 3.1 Kuasa untuk meluluskan pelupusan adalah tertakluk kepada Seksyen 5 Akta Perwakilan Kuasa 1956 yang berkuat kuasa.
- 3.2 Pegawai-pegawai yang diwakilkan kuasa di bawah akta ini hanya boleh meluluskan mengikut nilai yang telah ditetapkan dan tidak boleh mewakilkan kuasa selanjutnya kepada mana-mana pegawai lain.

- 3.3 Permohonan pelupusan untuk kelulusan Perbendaharaan Malaysia hendaklah dikemukakan melalui Unit Pengurusan Aset Kementerian atau Jabatan.

4. Cara Pelupusan

Pelupusan Haiwan hendaklah dilaksanakan melalui Lembaga Pemeriksa bagi pelupusan Haiwan Kategori A yang tidak produktif, cacat, mengancam kualiti baka, melebihi keperluan, tidak selamat disimpan, tidak ekonomik dipulihkan atau untuk kepentingan awam.

5. Perakuan Pelupusan Haiwan (PPH)

- 5.1 Perakuan Pelupusan Haiwan (PPH) KEW.AH-16 ([Lampiran A](#)) diperlukan bagi Haiwan Kategori A yang hendak dilupuskan atas sebab-sebab berikut:-
 - 5.1.1 Tidak produktif;
 - 5.1.2 Cacat;
 - 5.1.3 Mengancam kualiti baka;
 - 5.1.4 Melebihi keperluan;
 - 5.1.5 Tidak selamat disimpan;
 - 5.1.6 Tidak ekonomik dipulihkan; atau
 - 5.1.7 Kepentingan Awam.
- 5.2 PPH hendaklah disahkan oleh dua (2) orang pegawai yang berkelayakan atau berpengetahuan atau berkemahiran dalam bidang berkaitan dari pusat/stesen yang sama atau pusat/stesen yang lain; dan
- 5.3 Salah seorangnya adalah pegawai veterinar yang berdaftar di bawah Akta Veterinar 1974.

6. Lembaga Pemeriksa Pelupusan Haiwan

6.1 Pelantikan Lembaga Pemeriksa.

6.1.1 Pegawai Pengawal/ Ketua Pengarah/ Pengerusi JKPAK hendaklah melantik Lembaga Pemeriksa bagi membuat pemeriksaan ke atas Haiwan Kategori A yang hendak dilupuskan.

6.1.2 Lembaga Pemeriksa hendaklah terdiri daripada:-

- (a) Sekurang-kurangnya dua (2) orang pegawai Gred 19 ke atas dan salah seorangnya adalah pegawai yang memiliki pengetahuan atau kemahiran dalam bidang berkaitan; dan
- (b) Pengerusi dan Ahli boleh dilantik dari PTJ/Pusat/Stesen yang sama atau PTJ/ Pusat/ Stesen yang lain menggunakan format KEW.AH-17 (**Lampiran B**).

6.2 Tugas-tugas Lembaga Pemeriksa adalah seperti berikut:-

6.2.1 Menyediakan jadual pemeriksaan;

6.2.2 Memberitahu Jabatan untuk membuat persediaan;

6.2.3 Memeriksa Haiwan Kategori A dan rekod yang berkaitan;

6.2.4 Melengkapkan Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18 (**Lampiran C**);

6.2.5 Mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai dan justifikasi di dalam Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18; dan

6.2.6 Menandatangani Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18 dan mengemukakan kepada Urus Setia Pelupusan.

7. Borang Pelupusan Haiwan

Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18 (**Lampiran C**) hendaklah disediakan seperti berikut:-

7.1 KEW.AH-18 hendaklah disediakan bagi melaksanakan pelupusan;

7.2 KEW.AH-18 hendaklah disediakan oleh Kementerian atau Jabatan/ PTJ/Pusat/Stesen yang bercadang untuk melaksanakan pelupusan;

- 7.3 Semua Haiwan yang dicadangkan untuk pelupusan hendaklah disenaraikan di KEW.AH-18;
- 7.4 Maklumat-maklumat berkenaan Haiwan yang dicadangkan untuk di lupuskan hendaklah merujuk kepada daftar Haiwan atau dokumen-dokumen rujukan lain; dan
- 7.5 KEW.AH-18 hendaklah dikemukakan kepada Kuasa Melulus selepas Lembaga Pemeriksa Pelupusan membuat pemeriksaan ke atas Haiwan dan melengkapkan maklumat di KEW.AH-18.

8. Tatacara Pelupusan Oleh Kementerian/Jabatan/Pusat/Stesen

Tindakan yang perlu diambil untuk melupuskan Haiwan adalah seperti berikut:-

- 8.1 Mengenalpasti Haiwan yang hendak dilupuskan;
- 8.2 Mendapatkan KEW.AH-16 bagi Haiwan yang memerlukan PPH;
- 8.3 Menyediakan KEW.AH-18 yang mengandungi maklumat seperti berikut:-
 - 8.3.1 Keterangan Haiwan;
 - 8.3.2 Kuantiti;
 - 8.3.3 Tarikh perolehan;
 - 8.3.4 Tempoh digunakan atau disimpan;
 - 8.3.5 Nilai perolehan asal; dan
 - 8.3.6 Anggaran nilai semasa berdasarkan maklumat di PPH.
- 8.4 Mengemukakan KEW.AH-18 kepada Urus Setia Pelupusan selepas LPP membuat pemeriksaan, melengkapkan dan menandatangani KEW.AH-18;
- 8.5 Mengemukakan permohonan pelupusan kepada Kuasa Melulus;
- 8.6 Melaksanakan pelupusan mengikut kaedah yang diluluskan; dan

- 8.7 Menyediakan Sijil Pelupusan Haiwan KEW.AH-20 (**Lampiran E**) untuk dikemukakan kepada Kuasa Melulus berserta dokumen sokongan seperti berikut:-
- 8.7.1 Salinan resit jualan haiwan yang dilupuskan melalui kaedah jualan;
 - 8.7.2 Akuan penerimaan bagi kaedah serahan;
 - 8.7.3 Sijil Penyaksian Pelepasan/Pemusnahan Haiwan KEW.AH-19 (**Lampiran D**) bagi haiwan yang dilupuskan melalui kaedah musnah; dan
 - 8.7.4 Mengemaskini rekod Daftar Haiwan KEW.AH-3.

9. Tempoh Tindakan Pelupusan

Tindakan pelupusan mengikut kaedah yang diluluskan oleh Kuasa Melulus hendaklah diselesaikan dalam tempoh dua (2) bulan dari tarikh surat kelulusan.

10. Pelanjutan Tempoh

Permohonan melanjutkan tempoh pelupusan hendaklah dikemukakan kepada Kuasa Melulus dua (2) minggu sebelum tamat tempoh kelulusan pelupusan yang pertama. Pelanjutan hanya dibenarkan sekali sahaja bagi tempoh tidak melebihi satu (1) bulan.

11. Pinda Kaedah Pelupusan

Permohonan untuk meminda kaedah pelupusan hendaklah dikemukakan kepada Kuasa Melulus sebelum tamat tempoh kelulusan pelupusan. Kuasa Melulus hendaklah memberi kelulusan untuk tempoh satu (1) bulan dari tarikh kelulusan pinda kaedah kepada Kementerian atau Jabatan. Sekiranya tempoh pelupusan telah tamat, kelulusan adalah terbatal dan permohonan baru hendaklah dikemukakan.

12. Kaedah-Kaedah Pelupusan

Kuasa Melulus boleh menetapkan kaedah pelupusan yang sesuai dan paling menguntungkan Kerajaan. Kaedah pelupusan adalah seperti berikut:-

- 12.1 Jualan secara:-

- 12.1.1 Sebut Harga;
- 12.1.2 Lelong; dan
- 12.1.3 Jualan Terus
- 12.2 Serahan;
- 12.3 Pelepasan di kawasan yang diwartakan atau habitat asal;
- 12.4 Musnah; dan
- 12.5 Kaedah-kaedah lain pelupusan.

13. Kaedah Pelupusan Secara Jualan

13.1 Sebut Harga

13.1.1 Had Nilai Sebut Harga

Sebut Harga hendaklah dipelawa bagi nilai semasa secara agregatnya melebihi RM5,000.00 pada satu-satu masa.

13.1.2 Dokumen Sebut Harga

- (a) Kenyataan Tawaran Sebut Harga Pelupusan Haiwan KEW.AH-21 (**Lampiran F**);
- (b) Borang Sebut Harga Pelupusan Haiwan KEW.AH-22 (**Lampiran G**); dan
- (c) Jadual Sebut Harga Pelupusan Haiwan KEW.AH-23 (**Lampiran H**).

13.1.3 Tatacara Menguruskan Sebut Harga

- (a) Sebut harga hendaklah dipelawa sekurang-kurangnya kepada lima (5) syarikat atau orang perseorangan;
- (b) Kenyataan Tawaran Sebut Harga Pelupusan Haiwan hendaklah seberapa boleh disebarkan secara meluas dengan menggunakan borang KEW.AH-21. Sebut Harga juga boleh dipaparkan dalam Portal Kementerian atau Jabatan masing-masing;

- (c) Pelawaan sebut harga bagi jualan Haiwan hendaklah menggunakan Borang Sebut Harga Pelupusan Haiwan KEW.AH-22;
- (d) Kementerian atau Jabatan hendaklah mempamerkan Tawaran Sebut Harga Pelupusan Haiwan KEW.AH-21 di papan kenyataan awam Kementerian/ Jabatan masing-masing, selain daripada mempelawa sebut harga kepada penyebut harga yang telah dikenal pasti;
- (e) Tempoh sebut harga hendaklah sekurang-kurangnya tujuh (7) hari berturut-turut dan pemberitahuan sebut harga hendaklah sentiasa dipamerkan di papan kenyataan sepanjang tempoh tersebut;
- (f) Kaedah pelawaan sebut harga hendaklah dilaksanakan sama ada melalui pos berdaftar, pos laju atau serahan tangan;
- (g) Satu (1) daftar sebut harga hendaklah diselenggarakan untuk mencatat senarai edaran sebut harga yang telah mengambil sendiri sebut harga;
- (h) Semua sebut harga hendaklah diberi nombor siri pendaftaran untuk pengawalan;
- (i) Harga simpanan adalah berdasarkan nilai semasa di KEW.AH-18;
- (j) Jika tawaran-tawaran lain terlalu rendah, sebut harga boleh dipelawa semula;
- (k) Sekiranya tiada sebarang tawaran yang diterima, sebut harga boleh dipelawa semula atau mohon pinda kaedah pelupusan daripada Kuasa Melulus;
- (l) Dalam memproses sebut harga, Ketua Jabatan hendaklah memastikan bahawa beliau sendiri atau pegawai-pegawai lain yang menguruskan sebut harga tidak mempunyai sebarang kepentingan persendirian atau kepentingan terletak hak mengenai sebut harga itu. Jika Ketua Jabatan atau pegawai-pegawai lain yang menguruskan sebut harga mempunyai apa-apa kepentingan persendirian atau kepentingan terletak hak, Ketua Jabatan atau pegawai-pegawai lain berkenaan hendaklah mengisytiharkan

kepentingan secara bertulis dan menarik diri daripada menguruskan sebut harga itu. Pengisytiharan bertulis ini hendaklah disertakan bersama jadual dan analisis sebut harga kepada Jawatankuasa Sebut Harga; dan

- (m) Urus Setia Pelupusan tidak dibenarkan menyertai sebut harga kerana mungkin wujudnya kepentingan persendirian atau kepentingan terletak hak.

13.1.4 Tempoh Sah Laku Sebut Harga

Tempoh sah laku tawaran sebut harga hendaklah tidak melebihi 90 hari dari tarikh tutup sebut harga. Jika tempoh pelanjutan sah laku tawaran diperlukan, permohonan pelanjutan hendaklah dikemukakan sebelum tarikh tempoh sah laku tamat dengan kelulusan Pengerusi Lembaga Perolehan agensi berkenaan/ Kuasa Melulus Pelupusan.

13.1.5 Deposit Sebut Harga

Deposit sebut harga sebanyak 5% daripada harga tawaran hendaklah disertakan bersama tawaran dan diuruskan seperti berikut:-

- (a) Dibuat dalam bentuk draf bank daripada bank yang berlesen atau wang pos dan diakaunkan mengikut Arahan Perbendaharaan;
- (b) Deposit sebut harga bagi penyebut harga yang berjaya akan diselaraskan dengan harga jualan Haiwan;
- (c) Bagi penyebut harga yang menyertai tawaran tetapi tidak berjaya, deposit akan dikembalikan setelah keputusan sebut harga diperoleh dan penyebut harga yang berjaya membayar sepenuhnya harga jualan Haiwan tersebut; dan
- (d) Jika penyebut harga enggan mengambil Haiwan selepas sebut harganya disetujui terima atau menarik balik sebut harganya sebelum keputusan dibuat, deposit sebut harganya tidak akan dikembalikan dan menjadi hasil Kerajaan.

13.1.6 Peti Tawaran Sebut Harga

- (a) Peti tawaran hendaklah disediakan dan dilabelkan tajuk/ rujukan sebut harga, tarikh dan waktu tawaran ditutup. Peti

tawaran hendaklah ditutup pada tarikh dan waktu yang ditetapkan. Waktu sebut harga ditutup hendaklah ditetapkan pada jam 12.00 tengah hari pada hari bekerja;

- (b) Bagi tawaran yang diterima melalui pos, Kementerian/ Jabatan hendaklah memastikan langkah-langkah diambil supaya tawaran dimasukkan dalam peti tawaran sebaik sahaja tawaran diterima dan hendaklah sebelum tarikh dan waktu ditutup. Dokumen sebut harga yang lewat diterima dari waktu yang ditetapkan tidak boleh dipertimbangkan; dan
- (c) Peti tawaran hendaklah dibuka secepat mungkin selepas sebut harga ditutup.

13.1.7 Jawatankuasa Pembuka Sebut Harga

- (a) Tawaran hendaklah dibuka oleh Jawatankuasa Pembuka Sebut Harga yang dilantik oleh Ketua Jabatan/ Bahagian secara bertulis; dan
- (b) Jawatankuasa Pembuka Sebut Harga hendaklah terdiri daripada sekurang-kurangnya dua (2) pegawai yang mana seorang daripadanya hendaklah terdiri daripada pegawai Kumpulan Pengurusan dan Profesional.

13.1.8 Tugas Jawatankuasa Pembuka Sebut Harga

Tugas-tugas Jawatankuasa Pembuka Sebut Harga adalah seperti berikut:-

- (a) Membuka peti tawaran pada tarikh dan waktu yang ditetapkan;
- (b) Memberi nombor kod untuk setiap dokumen tawaran sebut harga;
- (c) Menandatangani ringkas pada lembaran yang menyatakan harga dan pada apa-apa pindaan tulisan atau taipan bertindih dalam tawaran sebut harga;
- (d) Merekodkan pada KEW.AH-23 dengan mencatatkan kod penyebut harga dan harga yang ditawarkan; dan
- (e) Menyerahkan sebut harga kepada Urus Setia.

13.1.9 Pertimbangan Sebut Harga

- (a) Semua sebut harga yang diterima hendaklah dikaji dan dinilai oleh Urus Setia atau Ketua Jabatan sebelum syor dibuat kepada Jawatankuasa Sebut Harga. Sebut Harga yang paling menguntungkan Kerajaan hendaklah disyorkan; dan
- (b) Penilaian sebut harga hendaklah disiapkan dalam tempoh empat belas (14) hari dari tarikh diterima daripada Urus Setia.

13.1.10 Jawatankuasa Sebut Harga

Jawatankuasa Sebut Harga bagi jualan Haiwan hendaklah menggunakan Jawatankuasa Sebut Harga Perolehan yang sedia ada.

13.1.11 Pemilihan Sebut Harga

- (a) Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah menimbang sebut harga dan memilih sebut harga yang menawarkan harga tertinggi. Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah berpuas hati semua penyebut harga telah diberi peluang yang saksama;
- (b) Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah bermesyuarat untuk memutuskan sebut harga. Pertimbangan sebut harga secara edaran tidak dibenarkan;
- (c) Perbincangan dan keputusan Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah dicatatkan dalam minit dan ditandatangani oleh pengerusi dan ahli jawatankuasa Sebut Harga. Asas-asas pemilihan sebut harga hendaklah dicatatkan dengan jelas;
- (d) Keputusan Jawatan Kuasa Sebut Harga hendaklah sebulat suara. Keputusan yang tidak sebulat suara hendaklah dikemukakan kepada Lembaga Perolehan Agensi berkenaan untuk keputusan; dan

- (e) Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah memastikan harga tawaran yang diterima adalah yang tertinggi. Sekiranya harga tawaran tertinggi kurang 70% daripada harga simpanan, Jawatankuasa Sebut Harga boleh menimbangkan untuk menerima tawaran tersebut berdasarkan justifikasi yang kukuh atau mempelawa semula sebut harga.

13.1.12 Keputusan Jawatankuasa Sebut Harga

- (a) Setelah menerima keputusan Jawatankuasa Sebut Harga, penyebut harga yang berjaya hendaklah diberitahu secara bertulis dengan serta merta. Sekiranya penyebut harga yang terpilih menolak tawaran, deposit sebut harga tidak akan dikembalikan dan menjadi Hasil Kerajaan. Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah menimbang tawaran-tawaran lain atau memutuskan pelawaan sebut harga semula; dan
- (b) Keputusan muktamad Jawatankuasa Sebut Harga hendaklah dipamerkan di papan kenyataan Jabatan dengan menggunakan KEW.AH-23.

13.2 Lelong

13.2.1 Pelupusan melalui kaedah lelong boleh dilaksanakan ke atas Haiwan berikut;-

- (a) Mempunyai nilai pasaran;
- (b) Kuantiti yang banyak; dan
- (c) Terdapat permintaan yang tinggi untuk membelinya.

13.2.2 Dokumen Lelongan

- (a) Kenyataan Jualan Lelongan Haiwan KEW.AH-24 ([Lampiran I](#)); dan
- (b) Senarai Haiwan Kerajaan Yang Dilelong KEW.AH-25 ([Lampiran J](#)).

13.2.3 Tatacara Lelongan

- (a) Lelongan boleh dilaksanakan sendiri oleh pegawai Kementerian/ Jabatan yang mempunyai kepakaran dalam bidang lelongan;

- (b) Jurulelong daripada pihak swasta boleh dilantik sekiranya tiada kepakaran di Kementerian/ Jabatan untuk melaksanakan lelongan tertakluk kepada syarat-syarat berikut:-
 - (i) Mempunyai lesen lelongan dengan Pihak Berkuasa berkenaan; dan
 - (ii) Pelantikan perkhidmatan juru lelong tertakluk peraturan perolehan yang berkuatkuasa.
- (c) Kenyataan lelongan hendaklah mengandungi maklumat terperinci mengenai semua Haiwan Kategori A yang akan dilelong. Tarikh, waktu dan tempat lelongan hendaklah dinyatakan dengan jelas. Kenyataan Jualan Lelongan Haiwan adalah seperti di KEW.AH-24. Kenyataan lelongan hendaklah diberi publisiti meluas dengan diedarkan kepada Kementerian atau Jabatan untuk dipamerkan di papan kenyataan. Bagi maksud mengiklankan sesuatu lelongan, adalah memadai notis itu mengandungi maklumat tarikh, masa dan tempat lelongan akan diadakan;
- (d) Harga simpanan untuk lelongan berdasarkan kepada nilai semasa Haiwan Kategori A di KEW.AH-18 hendaklah dinyatakan di dalam senarai haiwan yang akan dilelong;
- (e) Urusan lelongan hendaklah diadakan di ruang terbuka atau dewan di mana kemudahan yang sesuai hendaklah disediakan untuk urusan melelong;
- (f) Haiwan yang hendak dilelong hendaklah dipamerkan untuk dilihat oleh orang ramai sekurang-kurangnya bagi tempoh dua (2) hari dengan harga simpanan dipamerkan pada Haiwan yang dilelong;
- (g) Pembida yang berminat untuk menyertai lelongan, perlu mendaftar dengan Pegawai Pelelong dengan memberikan nama penuh, nombor Kad Pengenalan dan alamat kepada Pegawai Pelelong semasa lelongan dilakukan. Deposit sebanyak 5% daripada harga simpanan atau maksimum RM1,000 hendaklah dibayar kepada Pegawai Pelelong melalui bank draf/ wang pos dan diakaunkan mengikut Arahan Perbendaharaan;

- (h) Pembida yang berjaya hendaklah menjelaskan bayaran penuh pada hari pengambilan Haiwan. Haiwan hendaklah diambil dalam tempoh tiga (3) hari dari tarikh lelongan;
- (i) Sekiranya pembida yang berjaya menolak tawaran, deposit sebut harga tidak akan dikembalikan dan menjadi Hasil Kerajaan; dan
- (j) Sekiranya harga tawaran tertinggi kurang daripada 70% harga simpanan, tawaran hendaklah di rujuk kepada Ketua Jabatan untuk pertimbangan dan keputusan.

13.3 Jualan Terus

Pelaksanaan kaedah pelupusan secara jualan terus adalah seperti berikut:-

- 13.3.1 Pelupusan secara jualan terus tertakluk kepada jumlah harga tidak melebihi lima ribu ringgit (RM5,000) dengan kelulusan Ketua Jabatan;
- 13.3.2 Hendaklah ditawarkan kepada orang awam secara terbuka;
- 13.3.3 Jualan terus bagi Haiwan penguatkuasaan dan keselamatan boleh dilaksanakan kepada pegawai di agensi yang terlibat, dengan syarat Haiwan tersebut perlu dimandulkan;
- 13.3.4 Perlu dikeluarkan kerana tempat penyimpanan yang terhad atau melebihi keperluan;
- 13.3.5 Kadar harga jualan terus hendaklah ditetapkan oleh Ketua Jabatan; dan
- 13.3.6 Hasil jualan hendaklah direkodkan dan dimasukkan ke dalam Akaun Hasil Kerajaan.

14. Kaedah Pelupusan Secara Serahan

14.1 Pelupusan Haiwan secara serahan boleh dilaksanakan:-

- 14.1.1 Dari PTJ kepada Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun; dan
- 14.1.2 Dari PTJ kepada kumpulan sasaran seperti petani, penternak dan seumpamanya.

- 14.2 Pelupusan Haiwan secara serahan dikecualikan daripada Perakuan Pelupusan KEW.AH-16.
- 14.3 Kaedah pelupusan secara serahan dilaksanakan berasaskan:-
 - 14.3.1 Permohonan atau keperluan penerima; dan
 - 14.3.2 Kos pengendalian dan pengangkutan hendaklah ditanggung oleh penerima.
- 14.4 Surat Akuan Penerimaan hendaklah dikemukakan kepada Kuasa Melulus beserta KEW.AH-20 selepas Haiwan diterima oleh pemohon.
- 14.5 Salinan KEW.AH-3 hendaklah diserahkan kepada Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun.

15. Kaedah Pelepasan Di Kawasan Yang Diwartakan Atau Habitat Asal

Kaedah pelupusan Haiwan secara pelepasan di hutan yang diwartakan atau habitat asal dilaksanakan berasaskan perkara-perkara berikut:-

- 15.1 Mendapat kebenaran daripada Pihak Berkuasa yang berkenaan;
- 15.2 Melibatkan Haiwan yang dibenarkan dan tidak berpenyakit;
- 15.3 Pelepasan hendaklah disaksikan oleh pegawai daripada Kementerian/ Jabatan dan pegawai dari Pihak Berkuasa Tempatan; dan
- 15.4 Sijil Penyaksian Pemusnahan/ Pelepasan Haiwan KEW.AH-19 hendaklah disediakan oleh Kementerian/ Jabatan dan dikemukakan kepada Kuasa Melulus beserta Sijil Pelupusan Haiwan KEW.AH-20.

16. Kaedah Musnah

- 16.1 Pelupusan kaedah musnah boleh dilaksanakan ke atas Haiwan mengikut keperluan dan kesesuaian Jabatan;
- 16.2 Mematuhi peraturan dan garis panduan yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa yang berkenaan, jika perlu;
- 16.3 Ketua Jabatan/ Pegawai Aset yang melupuskan Haiwan hendaklah melantik dua (2) orang pegawai di gred yang bersesuaian untuk menyaksikan bahawa Haiwan tersebut telah dimusnahkan; dan

- 16.4 Sijil Penyaksian Pelepasan/Pemusnahan KEW.AH-19 hendaklah disediakan selepas tindakan selesai.

17. Kaedah-Kaedah Lain Pelupusan

- 17.1 Kaedah-kaedah lain pelupusan yang tidak dinyatakan di para 12 hendaklah mendapat kelulusan Pegawai Pengawal tanpa mengambil kira nilai perolehan asal.
- 17.2 Pelupusan Haiwan kepada pihak swasta berikutan projek penswastaan dan seumpamanya hendaklah mendapat kelulusan Perbendaharaan Malaysia tanpa mengambil kira nilai perolehan asal.

18. Tanggungjawab Urus Setia Pelupusan

- 18.1 Unit Pengurusan Aset di Kementerian/ Jabatan adalah bertanggungjawab sebagai Urus Setia Pelupusan Haiwan;
- 18.2 Tugas dan tanggungjawab Urus Setia Pelupusan adalah seperti berikut;
- 18.2.1 Menyemak Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18 dan memastikan dokumen sokongan seperti berikut disertakan:-
- (a) Mendapatkan Perakuan Pelupusan Haiwan KEW.AH-16 (**Lampiran A**);
 - (b) Menguruskan pelantikan ahli Lembaga Pemeriksa Pelupusan menggunakan KEW.AH-17 (**Lampiran B**) berdasarkan kemahiran dan kepakaran dalam bidang berkaitan;
 - (c) Mendapatkan Borang Pelupusan Haiwan KEW.AH-18 (**Lampiran C**);
 - (d) Menyemak dan memastikan permohonan pelupusan lengkap dan teratur;
 - (e) Mengemukakan permohonan kepada Kuasa Melulus;
 - (f) Memohon perlanjutan tempoh pelupusan;
 - (g) Memohon kelulusan meminda kaedah pelupusan;

- (h) Mendapatkan Sijil Penyaksian Pemusnahan/ Pelepasan Haiwan KEW.AH-19 (**Lampiran D**) apabila pemusnahan/ pelepasan telah selesai dilaksanakan dan dikemukakan kepada Kuasa Melulus;
- (i) Mendapatkan Sijil Penyaksian Pelepasan/ Pemusnahan Haiwan KEW.AH-19;
- (j) Memperolehi Sijil Pelupusan Haiwan KEW.AH-20 (**Lampiran E**) bagi semua pelupusan yang telah dilaksanakan;
- (k) Mengemukakan KEW.AH-16 dan KEW.AH-18 kepada Kuasa Melulus; dan
- (l) Mengemaskini KEW.AH-3, KEW.AH-5 dan KEW.AH-6.

18.2.2 Mengemukakan permohonan pelupusan kepada Kuasa Melulus mengikut Akta Perwakilan Kuasa 1956 yang sedang berkuat kuasa.

19. Laporan Pelupusan Haiwan

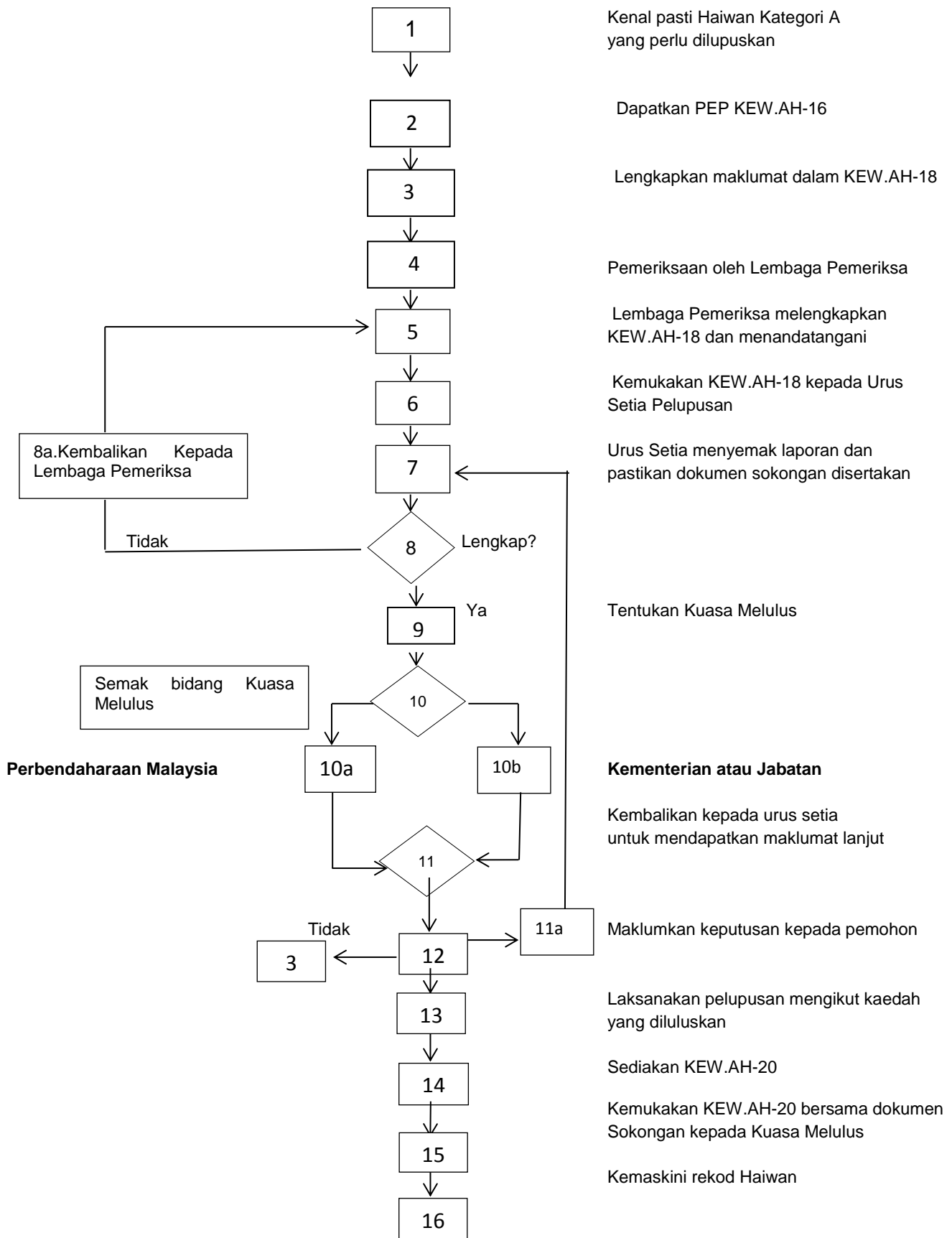
Laporan Pelupusan Haiwan KEW.AH-26 (**Lampiran K**) hendaklah disediakan dan dikemukakan seperti berikut:-

- 19.1 PTJ/Pusat/Stesen mengemukakan kepada UPA Jabatan/Ibu Pejabat;
- 19.2 UPA Jabatan/ Ibu Pejabat menyenaraikan semua PTJ di bawahnya dan mengemukakan kepada UPA Kementerian sebelum 15 Februari tahun berikutnya; dan
- 19.3 UPA Kementerian hendaklah menyediakan Ringkasan Laporan Tahunan Pelupusan Haiwan dan mengemukakan ke Perbendaharaan Malaysia sebelum 15 Mac tahun berikutnya.

20. Carta Aliran Dan Proses Kerja Pelupusan

Carta aliran dan proses kerja pelupusan adalah seperti di **Jadual 1** dan **Jadual 2**.

CARTA ALIRAN PELUPUSAN HAIWAN

Jadual 2

PROSES KERJA PELUPUSAN HAIWAN

Bil	PROSES KERJA	PEGAWAI BERTANGGUNGJAWAB	DOKUMEN RUJUKAN
1.	Kenal pasti Haiwan Kategori A untuk pelupusan.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-3
2.	Dapatkan PEP (KEW.AH-16) bagi Haiwan yang tidak produktif, cacat, mengancam kualiti baka, melebihi keperluan, tidak selamat disimpan, tidak ekonomik dipulihkan, kepentingan awam.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-3
3.	Lengkapkan maklumat Haiwan dalam Borang Pelupusan Haiwan (KEW.AH-18); (a) Keterangan Haiwan (b) Kuantiti (c) Tarikh perolehan (d) Tempoh digunakan/disimpan (e) Nilai perolehan asal (f) Nilai semasa	Jabatan Pemohon	KEW.AH-3 KEW.AH-18
4.	Laksanakan pemeriksaan ke atas Haiwan.	Lembaga Pemeriksa	KEW.AH-3 KEW.AH-16 KEW.AH-18
5.	Lengkapkan dan tandatangan KEW.AH-18.	Lembaga Pemeriksa	KEW.AH-18
6.	Kemukakan Borang Pelupusan Haiwan (KEW.AH-18) kepada Urus Setia Pelupusan	Lembaga Pemeriksa	KEW.AH-18
7.	Semak Borang Pelupusan Haiwan (KEW.AH-18) dan pastikan dokumen sokongan berikut disertakan:- (a) Gambar Haiwan, jika perlu; dan (b) Surat permohonan daripada Kementerian atau Jabatan bagi kaedah serahan.	Urus Setia	KEW.AH-3 KEW.AH-16 KEW.AH-18

8.	Jika laporan lengkap terus ke proses 9.	Urus Setia	Dokumen di perenggan 7 di atas
8a.	Jika laporan tidak lengkap dikembalikan kepada Lembaga Pemeriksa.	Urus Setia/ Lembaga Pemeriksa	KEW.AH-18
9.	Tentukan Kuasa Melulus	Urus Setia	P.U.(B)
10	Semak bidang Kuasa Melulus		
10a	Kemukakan ke Perbendaharaan.	Urus Setia	P.U.(B)
10b	Kemukakan kepada Kuasa Melulus peringkat Kementerian atau Jabatan.	Urus Setia	P.U.(B)
11.	Jika pelupusan diluluskan terus ke proses 12.	Kuasa Melulus/ Urus Setia	
11a	Jika pelupusan tidak diluluskan, laporan dikembalikan kepada Urus Setia untuk mendapatkan maklumat lanjut.	Kuasa Melulus	KEW.AH-16 KEW.AH-18
12.	Maklumkan keputusan kepada pemohon	Urus Setia	KEW.AH-18
13.	Laksanakan pelupusan mengikut kaedah yang diluluskan.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-18
14.	Sediakan Sijil Pelupusan.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-20
15.	Kemukakan Sijil Pelupusan kepada Kuasa Melulus berserta: (i) Salinan resit bagi pelupusan kaedah jualan; (ii) Surat akuan terima bagi pelupusan kaedah serahan. (iii) Sijil Penyaksian Pemusnahan KEW.AH-19 bagi pelupusan kaedah pemusnahan/pelepasan.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-19 KEW.AH-20
16.	Kemas kini rekod Haiwan.	Jabatan Pemohon	KEW.AH-3 KEW.AH-5 KEW.AH-6 KEW.AH-26

LAMPIRAN

KEW.AH-16

PERAKUAN PELUPUSAN HAIWAN

Jabatan :
No. Siri Pendaftaran :
(KEW.AH-3)
Tarikh Perolehan :
Kumpulan : Kelas :
Famili : Baka/ Penjenisan :
No. Pengenalan/ Batch : Jangka hayat :
Nilai Semasa : Kuantiti :

LAPORAN PEMERIKSAAN

(a) Haiwan tersebut telah diperiksa dan didapati:-

(b) Diperakukan untuk pelupusan atas sebab-sebab berikut:-

.....
(Tandatangan)
Nama :
Jawatan :
Tarikh :
Cap :

.....
(Tandatangan)
Nama :
Jawatan :
Tarikh :
Cap :

KEW.AH-17

No. Rujukan:
Tarikh:

Kepada:

.....
.....

(Nama / Jawatan Pegawai yang dilantik)

LANTIKAN LEMBAGA PEMERIKSA PELUPUSAN HAIWAN

Adalah dimaklumkan bahawa Tuan/ Puan dilantik sebagai Pengerusi/ Ahli Lembaga Pemeriksa untuk memeriksa Haiwan yang dicadangkan untuk dilupuskan bagi tempoh selama (tahun) mulai dari hingga

2. Laporan pemeriksaan hendaklah disediakan dengan menggunakan Borang Pelupusan Haiwan (KEW.AH-18) dan dikemukakan kepada Urus Setia Pelupusan Jabatan dalam tempoh dua (2) minggu selepas pemeriksaan dijalankan.

.....
(Tandatangan)

Nama:.....

Jawatan:.....

Cap:

KEW.AH-19

SIJIL PENYAKSIAN PEMUSNAHAN/PELEPASAN HAIWAN

Disahkan bahawa Haiwan di Kementerian/Jabatan/Pusat/Stesen.....
seperti berikut telah dimusnahkan/ dilepaskan.

Kumpulan/ Kelas :

Famili/ Baka/ Penjenisan :

Kuantiti :

Secara :

Tarikh :

Tempat :

.....

Tandatangan
Nama :
Jawatan:
Tarikh :
Cap Jabatan:

.....

Tandatangan
Nama:
Jawatan:
Tarikh :
Cap Jabatan:

KEW.AH-20

SIJIL PELUPUSAN HAIWAN

Merujuk surat kelulusan No. Rujukan bertarikh saya mengesahkan tindakan pelupusan telah dilaksanakan seperti berikut:-

- 1. Jualan (Sebut Harga/Lelong/Jualan Terus)
 Bilangan item No.Resit
 (salinan resit disertakan)

- 2. Serahan
 Bilangan item diserahkan kepada
 (Surat Akuan Penerimaan disertakan)

- 3. Pelepasan di kawasan yang diwartakan/habitat asal.
 Bilangan item:
 Tempat pelepasan:
 (Surat akuan penyaksian pelepasan disertakan)

- 4. Musnah.
 Bilangan item:
 Cara dimusnahkan:
 (Sijil Penyaksian Pemusnahan disertakan)

- 5. Kaedah-kaedah lain.
 Bilangan item:
 Kaedah pelupusan:
 (Dokumen berkaitan disertakan)

Tandatangan Ketua Jabatan :
Nama :
Jawatan :
Tarikh :
Cap Kementerian/Jabatan :

KEW.AH-21

No. Sebut harga :

**KENYATAAN TAWARAN SEBUT HARGA
PELUPUSAN HAIWAN**

Kementerian/ Jabatan:

1. Tawaran adalah dipelawa dari syarikat atau orang perseorangan yang berminat untuk membeli Haiwan seperti berikut:-

Bil.	Keterangan Haiwan	Kuantiti	Harga Simpanan	Deposit Sebut Harga
1.				
2.				
3.				

2. Haiwan boleh dilihat pada _____ dan/hingga _____ di antara jam _____ hingga _____ di _____.
3. Tawaran sebutharga boleh dibuat dengan menggunakan Borang Sebut Harga Pelupusan Haiwan (KEW.AH-22) yang boleh diperolehi di alamat:-

Tawaran sah bagi tempoh 90 hari dari tarikh tutup sebut harga.

4. Semua tawaran dengan maklumat yang lengkap hendaklah menggunakan sampul surat berlakri dan ditanda No. Sebut Harga _____/_____ dan dihantar melalui pos atau dimasukkan ke dalam Peti Sebut Harga di alamat:-

5. Tarikh tutup sebut harga pada _____ jam 12.00 tengahari. Sebut harga yang diterima lewat tidak akan dipertimbangkan.

(Tandatangan Ketua Jabatan)

Alamat:

Tarikh:

Cap:

SYARAT DAN PERATURAN SEBUT HARGA

1. Haiwan akan dijual tertakluk kepada harga simpanan.
2. Penyebut harga adalah dikehendaki menyertakan deposit sebut harga sebanyak 5% daripada harga tawaran. Deposit sebut harga hendaklah dalam bentuk Wang Pos/ Draf Bank sahaja atas nama
_____ (Kementerian/Jabatan).
3. Tawaran tanpa/kurang deposit sebut harga tidak akan dipertimbangkan.
4. Semua Haiwan adalah dijual sebagaimana keadaannya semasa dilihat (*as-is-where-is basis*).
5. Semua perbelanjaan berkaitan pembelian Haiwan seperti kos mengangkut dan sebagainya hendaklah ditanggung oleh pembeli sendiri.
6. Pembeli yang berjaya hendaklah membuat pembayaran penuh pada hari pengambilan Haiwan. Haiwan hendaklah diambil dalam tempoh tidak lebih daripada tujuh (7) hari selepas tarikh pemberitahu keputusan. Jika bayaran tidak dijelaskan dalam tempoh tersebut, deposit sebut harga tidak akan dikembalikan.
7. Jabatan ini tidak bertanggungjawab ke atas Haiwan yang telah dijual.

KEW.AH-22

BORANG SEBUT HARGA PELUPUSAN HAIWAN

Nama Individu/ Syarikat:

No. Kad Pengenalan/ Pendaftaran Syarikat:

Alamat:

Kepada:

(Nama dan Alamat Kementerian/ Jabatan)

Tuan,

Tawaran Untuk Sebut Harga No./.....

Merujuk kepada perkara di atas, saya/ syarikat berminat menyertai sebut harga tersebut.

2. Tawaran saya/ syarikat adalah seperti berikut:-

Bil	Keterangan Haiwan	Kuantiti	Harga Tawaran (RM)	Deposit Sebut Harga (RM)

3. Bersama-sama ini disertakan deposit sebut harga (sebanyak 5% daripada harga tawaran haiwan di atas) yang bernilai RM_____ (Ringgit Malaysia _____) dalam Wang Pos/Draf Bank no. _____ atas nama _____ (Kementerian/ Jabatan).

4. Saya/syarikat memahami dan bersetuju dengan semua syarat-syarat yang ditetapkan.

Sekian, terima kasih.

Tandatangan : _____

Nama/ Cap Syarikat : _____

KEW.AH-23

JADUAL SEBUT HARGA PELUPUSAN HAIWAN
(Untuk Dipamer Di Papan Kenyataan)

Bil.	Kod Penyebut harga	Harga

Nota : Harga tawaran di atas adalah harga yang tercatat di dalam dokumen sebut harga yang diterima sebelum diperiksa. Kerajaan adalah tidak terikat menerima mana-mana sebut harga yang dijadualkan.

(Tandatangan Pengerusi)

Nama :
Jawatan :

(Tandatangan Ahli)

Nama :
Jawatan :

(Tandatangan Ahli)

Nama :
Jawatan :

Tarikh : _____

KEW.AH-24**KENYATAN JUALAN LELONGAN HAIWAN**

Dimaklumkan bahawa..... (nama Kementerian/ Jabatan) akan mengadakan jualan lelong Haiwan seperti berikut:-

Tarikh :

Masa :

Tempat :

2. Senarai Haiwan yang akan dilelong adalah seperti di KEW.AH-25. Semua Haiwan boleh dilihat pada tarikh..... dan/hinggadi alamat.....
di antara jam hingga

3. Syarat dan peraturan lelong adalah seperti berikut:-

- (i) Haiwan akan dijual tertakluk kepada harga simpanan.
- (ii) Pembida yang berminat untuk menyertai lelongan, perlu mendaftar dengan Pegawai Pelelong dengan memberikan nama penuh, no. Kad Pengenalan dan alamat pada hari yang sama sebelum lelongan dilakukan serta membayar deposit sebanyak 5% daripada harga simpanan atau maksima RM1,000.
- (iii) Penawar harga tertinggi adalah pembida yang berjaya dan jika ada apa-apa perselisihan yang berbangkit mengenai penawar yang tertinggi, Haiwan berkenaan akan dilelong semula.
- (iv) Jabatan berhak mengubah susunan jualan tersebut di senarai KEW.AH-26 dan menarik balik mana-mana Haiwan daripada senarai tersebut.
- (v) Semua Haiwan adalah dilelong sebagaimana keadaannya semasa dilihat (*as-is-where-is-basis*).

- (vi) Semua perbelanjaan bagi mengangkut Haiwan hendaklah ditanggung oleh pembida sendiri.
- (vii) Pembida yang berjaya hendaklah memberitahu nama penuh, no. Kad Pengenalan dan alamat kepada pegawai pelelong semasa jualan dilakukan.
- (viii) Pembayaran penuh hendaklah dibuat dalam tempoh tujuh (7) hari dari tarikh lelongan.
- (ix) Pembida yang berjaya hendaklah membuat pembayaran penuh pada hari pengambilan Haiwan. Haiwan hendaklah diambil dalam tempoh tiga (3) hari dari tarikh lelongan. Jika tidak, Jabatan berhak untuk melupuskannya.
- (x) Jabatan ini tidak bertanggungjawab ke atas Haiwan yang telah dijual.

KEW.AH-25

SENARAI HAIWAN YANG DILELONG

KEMENTERIAN/ JABATAN: _____

Lot	Penjenisan/Baka	Kuantiti	Harga Simpanan (RM)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

.....

Tandatangan Ketua Jabatan

Nama :

Jawatan :

Tarikh :

Cap Kementerian/Jabatan :

KEW.AH-26

**LAPORAN PELUPUSAN HAIWAN
BAGI TAHUN.....**

JABATAN PUSAT/STESEN	JUMLAH KUANTITI	NILAI PEROLEHAN ASAL (RM)	JUMLAH NILAI PEROLEHAN ASAL MENGIKUT KAEDAH (RM)						JUMLAH NILAI SEMASA (RM)	HASIL PELUPUSAN (RM)	KOS PENGENDALIAN (RM)
			A	B	C	D	E	F			
JUMLAH KESELURUHAN											

PETUNJUK: A: JUALAN SEBUT HARGA
 B: JUALAN LELONG
 C: JUALAN TERUS
 D: SERAHAN
 E: MUSNAH
 F: KAEDAH-KAEDAH LAIN